A nagy küzdelem és az őskeresztény egyház

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 11:1-9; Apostolok cselekedetei 1:6-8; 2:5-12; 4:1-30; 7:54; 10:12-29

***„Amikor látták Péter és János bátorságát, és felmérték, hogy írástudatlan, egyszerű emberek, igen elcsodálkoztak. Felismerték őket, hogy Jézussal voltak”* (ApCsel 4:13, ÚRK).**

A tanítványok előre kialakított nézetei jelentették Jézus számára a legnagyobb akadályt. Ha szavai nem illettek a dolgok menetéről alkotott saját elképzeléseikhez, alig figyeltek oda arra, amit mondott. Jézust egészen a mennybemeneteléig kérdezgették, hogy mikor fogja megszabadítani Izraelt a rómaiaktól.

Csak tíz napig tartó imádság és az Isten előtti szoros közösség hatására kezdtek a rajtuk eluralkodó, előre kialakított nézeteik helyt adni az igazságnak. A tanítványok csak akkor álltak készen rá, hogy meghallgassák, amit Isten mond. Ez követze ki az utat a Jézus halála utáni első pünkösd elképesztő eseményeihez.

Természetesen az egyháznak továbbra is számos nehézséggel kellett megbirkóznia, főként a helyi vallási vezetők miatt, akik közül némelyek éppolyan elszántsággal igyekeztek megálljt parancsolni az egyháznak, ahogyan egykor Jézusnak próbálták útját állni.

A héten megfigyelhetjük, hogy a nagy küzdelem témája különböző úton-módon bontakozott ki. Látjuk majd, amint nyíltan megjelent, amikor Sátán késztetésére a hatalmon lévők igyekeztek visszaszorítani az igazságot. És annak is tanúi lehetünk, amikor ez a küzdelem burkoltabban folyt, de még kritikusabb közegben, az emberi szívben.

EGY ÚJ KEZDET HAJNALA

Feltámadása után Jézus még negyven napot töltött a tanítványaival, hogy bizonyosságot adjon a feltámadás tényéről, és segítségével a követői jobban megértsék Isten országát (ApCsel 1:3; 1Kor 15:4-7). Viszont amikor közvetlenül a mennybemenetele előtt összegyűltek, az volt a legfőbb gondolatuk, hogy vajon ekkor győzi-e le Jézus végleg a rómaiakat (ApCsel 1:6).

Annyira erős képzetek éltek bennük arról, aminek szerintük meg kellene történnie, hogy egyszerűen nem hallották meg Jézus szavait. A tanítványok fejében továbbra is számos helytelen fogalom keringett, még a három és fél éves komoly tanítás időszaka után is (ami egy egyetemi diplomával felérne), ráadásul a világ legjobb Tanára oktatta őket. Sok mindent kellett a későbbiekben elfelejteniük!

Hogyan válaszolt Jézus az elképesztő tudatlansággal szembesülve (ApCsel 1:6-8)?

Jézus a valós kérdésre összpontosított, és nem pazarolta az idejét arra, hogy minden félreértésüket korrigálni próbálja. A politikai vitánál jóval fontosabb volt a Szentlélek általi megerősítés. A tanítványok figyelték, amíg Jézus felemelkedett a felhőkbe és eltűnt a szemük elől. Azután észrevették, hogy két férfi áll mellettük, akik az Úr visszatéréséről beszéltek. Jézus győztes Királyként lépett a mennybe, és úgy jön majd vissza, mint Király, mint Győztes, akiről álmodtak, miközben Izrael országának helyreállításáról kérdezgették. Ez a nap azonban legmerészebb álmaikon is túltesz majd – mert Jézus az egész teremtett világ Királyaként jön el, nem csak egy kis közel-keleti ország uraként.

A tizenegy tanítvány az Olajfák hegyéről visszatért Jeruzsálembe. A fejükben kavarogtak az emlékek, szívüket pedig boldogította a Jézustól hallott igazságok sora (legalábbis azok, amelyeket felfogtak). Ám ennél még többre volt szükségük. Jézus meghagyta nekik, hogy várjanak néhány napot, míg részesülnek a Szentlélek keresztségében (ApCsel 1:4-5), mert ugyan legyőzte már az ellenséget, de az még mindig támadhat. A tanítványoknak szüksége lesz felülről jövő erőre, hogy megtegyék, amire Jézus elhívta őket.

ApCsel 1:14 verse szerint mi volt a fő különbség aközött, ahogyan a tanítványok ekkor viszonyultak egymáshoz, illetve a korábbiak között, mint pl. amiről Mt 20:20-24 szakaszában olvashatunk? A magatartásbeli változásukból milyen tanulságot szűrhetünk le? Hogyan lehet képes az ember énjét háttérbe helyezve készülni a Szentlélek kitöltetésére?

PÜNKÖSD

Jézus követői tíz napig imádkoztak, a Szentírás fényében értékelték Jézussal szerzett tapasztalataikat, az alázat és az elfogadás jeleit tanúsították egymás iránt, és végül engedték, hogy a Szentlélek elmélyítse bennük az igazság ismeretét. Amint egykor, a teremtés folyamatának kezdetén a Lélek a mélység felett lebegett, úgy Isten Lelke ekkor minden egyes tanítvány felett szintén ott lebegett, amikor is tüzes lángnyelvek jelentek meg felettük (ApCsel 2:2-3). Új kezdet, új teremtés volt.

Mi volt a jelentősége az ApCsel 2:5-12 verseiben feljegyzett eseménynek? Vö. 1Móz 11:1-9!

Az özönvíz után bizonyos idővel a föld lakói elhatározták, hogy olyan magas tornyot építenek, ami felér egészen az égig (1Móz 11:1-9). Isten azonban összezavarta a nyelvüket és szétszórta őket *„az egész földnek színére”* (7-9. versek), hogy megakadályozza öntelt és balga tervüket, és az általuk kiagyalt gonoszság új fajtáinak is elejét vegye (5-6. versek).

Pünkösdkor Isten ennek éppen az ellenkezőjét tette. Itt az emberek egy új csoportja volt, akik nem egy újabb Bábel tornyot akartak építeni, hanem készen álltak terjeszteni a jó hírt, hogy egyszer majd örökre eltűnik a világból a rossz.

Aznap Jeruzsálemben tartózkodtak emberek *„minden nemzetből az ég alatt”* (ApCsel 2:5, ÚRK; ellentétben a Bábel tornyánál bekövetkezett szétszóratással). Csodálkozva gyűltek össze, amint mindnyájan a maguk nyelvén hallották a tanítványok beszédét (6-11. versek).

Péter kihasználta ezt az alkalmat arra, hogy megszólítsa őket. Szólt a Szentlélek kitöltetéséről, ami felkészíti az embereket az Istennel való találkozásra (17-21. versek). Rámutatott a Messiás igazi küldetésére, és megfeddte a népet, amiért ők keresztre feszítették (23. vers). *„Amit hallottak, szíven találta őket”* (37. vers, ÚRK). Háromezren megkeresztelkedtek és csatlakoztak a tanítványokhoz (41. vers).

Többen azok közül, akik korábban Sátán késztetésére hozzájárultak Jézus kivégzéséhez, most a Szentlélek befolyása alatt megtértek és elfogadták Jézust. Ezek szerint milyen hatalma van Istennek nemcsak a legszörnyűbb bűnök megbocsátására, de még arra is, hogy a legkeményebb szíveket is meglágyítsa?

A SZADDUCEUSOK ELŐTT

Hogyan kerül előtérbe a nagy küzdelem témája ApCsel 4:1-30 szakaszában? Miért mondhatjuk, hogy ez is csak egy példa a sok közül abból, ahogyan az egész történelem során kibontakozott ez a viszály? Mit tett Sátán és hogyan munkálkodott az Úr?

„A papok és a főemberek látták, hogy Krisztust jobban dicsőítik, mint őket. A szadduceusok, akik nem hittek a feltámadásban, amikor hallották az apostolok kijelentéseit, hogy Krisztus feltámadt a halottaiból, felháborodtak. Ha megengedik az apostoloknak a feltámadt Megváltó prédikálását és a nevében történő csodatevést, akkor azt a tant, hogy nincs feltámadás, mindenki elvetné és a szadduceusok felekezete hamarosan semmivé lenne" (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 52. o.).

A vezetők leginkább a gyógyítás miatt háborogtak, amit az Úr Péter által vitt végbe (ApCsel 3:1-10). Ám a tanítványok nem inogtak meg, amikor a vezetők elé hurcolták őket. A papok nem számítottak ilyen kiállásra azoktól, akik *„írástudatlan, egyszerű emberek"* (ApCsel 4:13) voltak. Kiküldték őket a teremből, és magukban tanakodtak. Azt képzelték, ha rájuk parancsolnak és megtiltják nekik, hogy Jézus nevében tanítsanak, ők majd megjuhászodva engedelmeskednek (ApCsel 4:18). Mekkorát tévedtek!

A tanítványok visszamentek a társaikhoz, és együtt dicsőítették Istent (4:24). Még nagyobb bátorságért könyörögtek és azért, hogy Isten további gyógyításért nyújtsa ki a kezét (29. és 30. vers). Nem kellett sokáig várniuk. A tanítványok népszerűsége egyre nőtt, és az emberek kivitték a betegeket az utcákra, hogy Péternek akár csak az árnyéka is rájuk vetődjön (5:15). Tömegek özönlöttek a közeli városokból, és minden beteg meggyógyult (16. vers).

Mindebben látható a nagy küzdelem menete: lelkiismeretlen vezetők megpróbálták elnyomni az igazságot, miközben hűséges emberek olvasták a Bibliát és isteni erőért imádkoztak, betegek gyógyultak és sokakat megnyertek. Még akkor is, ha – legalábbis a felszínen – nem minden alakul olyan jól, mint ebben az esetben, soha ne feledjük, hogy végeredményben a nagy küzdelem bontakozik ki, és a miénk a végső győzelem azért, mert az már biztos, amit Jézus az egész emberiségért tett!

ISTVÁN MEGKÖVEZÉSE

Az őskeresztény egyház első napjaiban nem csak a tanítványok kerültek szembe a hivatalos vallási vezetőséggel. A *„kegyelemmel és erővel teljes”* Istvánt is beidézték, aki *„nagy csodákat és jeleket tett a nép között”* (ApCsel 6:8, ÚRK). Tanúságtétele meggyőző erővel hatott, az ellenfelei azonban hamis, terhelő vádakat koholtak ellene, majd a tanács elé rángatták (9-14. versek).

ApCsel 7:2-53 szakaszában István hatásosan szólt a vádolóihoz, akik erre az 54. vers szerint a *„szívükben dühösködnek”*. Ez a kifejezés István szavainak meggyőző hatását sejteti. Péter hasonló beszéde ApCsel 2:37-41 szakaszában másokat megtérésre vezetett. Mi volt a különbség a meggyőző szavak fogadtatásában? Miért olyan fontos szívből meghajolni Isten előtt?

Egészen eddig az apostolok nem kerültek komoly bajba amiatt, hogy ellentmondtak a vezetőknek, de amikor István próbálta ugyanazt tenni, a feldühödött tömeg megölte. István megkövezése jelezte Sátán összehangolt erőfeszítéseinek a kezdetét, amellyel az új mozgalmat el akarta törölni a föld színéről. Egészen addig a pontig Jézus követőit zaklatták és fenyegették, de István volt az első, akit meg is öltek.

Mégis mi másra számíthattak volna? Ha Sátán annyira fel tudta izgatni a vallási vezetőket, hogy megöljék Jézust, a követői sem várhattak enyhébb bánásmódot.

Természetesen a nagy küzdelem során mindvégig az Úr újból és újból győzelemre fordítja azt, ami vereségnek tűnik, és ebben az esetben sem volt ez másként.

„István halála után Sault a nagytanács tagjává választották, tekintettel a vértanú halálakor betöltött szerepére. Egy ideig hatalmas eszköz volt Sátán kezében, hogy általa véghezvigye Isten Fia elleni lázadó terveit. De ez a könyörtelen üldöző hamarosan annak az egyháznak az építését szolgálta, amelyet most rombolt. Az, aki még Sátánnál is hatalmasabb, kiválasztotta Sault a vértanúhalált szenvedett István helyére, hogy prédikáljon és szenvedjen az Ő nevéért, és terjessze mindenfelé a vére által szerzett üdvösség üzenetét” (Ellen G. White: *Az apostolok története.* Budapest, 2001, Advent Kiadó, 69. o.).

Néha a tagadhatatlanul rossznak tűnő dolgokból végül származik valami jó, és ez persze nagyszerű. Viszont mit teszünk akkor, ha a gonoszságból semmi jót nem látunk kiemelkedni, hanem csak még több szörnyűség következik?

MEGVÁLTOZOTT HOZZÁÁLLÁS

A tanítványok nemcsak az előre kialakított, téves nézeteikkel küzdöttek, amelyek gátolták, hogy fel tudják fogni Jézus tanításait, hanem bennük is megvolt a népre jellemző nemzeti előítélet. Erre az egyik példát a samáriai asszony történetében láthatjuk, akitől Jézus vizet kért. A tanítványokat megdöbbentette, hogy a Mester egyáltalán szóba állt az asszonnyal (Jn 4:27). Előtérbe került a nemzeti gőg Kornéliusz, a Cézáreában állomásozó római százados esetében is. Kornéliusz *„jámbor és istenfélő”* (ApCsel 10:2) ember volt, akit mély tisztelet övezett a helybéliek körében (22. vers). Egy angyal szólította arra, hogy küldjön el Joppéba Péterért (22. vers; lásd még 3-8. versek). Eközben Joppéban Péter felment a ház tetejére imádkozni (9. vers). A nap heve elől az árnyékba húzódva élvezte a friss tengeri fuvallatot. Pihenés közben megéhezett. Amíg várta, hogy a házigazda elkészítse az ételt, furcsa látomást látott. Kinyílt a menny és valami hatalmas lepedőféle ereszkedett le, a négy sarkánál összekötve. A lepedőben különböző állatok voltak, amelyeket vagy „közönségesnek”, vagy „tisztátalannak” tartott. Mégis elhangzott a parancs: *„öljed és egyél”* (11-14. versek)!

Hogyan reagált Péter a felszólításra, hogy *„tisztátalan”* ételt egyen? Valójában mit jelentett a látomás (ApCsel 10:12-29)?

Isten fontos tanítást adott Péternek ezzel a látomással. Vannak, akik ma úgy gondolják: Isten ekkor változtatta meg az emberek számára javasolt étrendet, hogy ettől kezdve szabadon egyenek bármit, amire kedvük támad. Csakhogy a látomásból Péter nem ezt szűrte le! Először eltűnődött rajta, hogy vajon mit is jelenthetett az egész, ugyanis nem volt azonnal egyértelmű számára (17. vers). Majd amikor megérkeztek Kornéliusz emberei és elmondták, mi járatban vannak, Péter úgy érezte, velük kell mennie (22. és 23. vers). Kornéliusszal találkozva viszont már ki tudta fejteni, hogy mit jelentett a látomás. Krisztus az egész világ Megváltója, és a szemében a pogányok élete is fontos, drága, értük is vállalta a halált (34-48. versek). Nekünk is meg kell tanulnunk ugyanazt a leckét, amit Péter akkor kapott. Krisztus ledöntött minden válaszfalat, és már nem léteznek a zsidók és a pogányok – az összes többi nép közötti elválasztó vonalak, *„Hanem minden nemzetben kedves őelőtte, aki őt féli és igazságot cselekszik”* (ApCsel 10:35).

Hinnünk kell, hogy mindannyian egyek vagyunk Krisztusban, hiszen ezt tanítja a Biblia. Viszont sajnos még az egyházon belül sem érzi mindenki ezt a szíve mélyén, nem igaz? Először is, hogyan ismerhetjük fel a bennünk meglévő előítéleteket, másodszor pedig hogyan tudunk megszabadulni tőlük Isten hatalma által?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Az orosz író, Fjodor Dosztojevszkij egy regényében arról írt, hogy Jézus visszatér a földre, de nem úgy, ahogy a Biblia megjövendölte. A kitalált történet szerint az inkvizíció legvadabb idejében jött el, amikor a vallási vezetők gonoszságok elkövetésére használták hatalmukat. A főinkvizítor lefogatta és tömlöcbe vettette az egyszerű parasztként megjelenő Jézust. Éjjel aztán lement hozzá a börtönbe és vádolta, amiért szabadságot adott az embereknek. „Ahelyett, hogy elvetted volna az ember szabadságát – mondta – nagyobbá tetted, mint valaha! Elfelejtetted volna, hogy az ember a jó és a gonosz ismeretében inkább választja a békét, sőt még a halált is, mint a választás szabadságát? Semmi nem oly csábító a számára, mint a lelkiismereti szabadság, de nincs más, ami annál nagyobb szenvedést okozna." Arcátlansága és cinizmusa ellenére az egyházfinak egy dologban igaza volt. Nézzük csak végig, hogy mit kezdtek szabadságukkal az emberek! Fájdalom, gonoszság, bűn, szenvedés és halál – ez mind a szabadságból, vagyis inkább az azzal való visszaélésből ered. Isten azonban szeretetre képes lényeknek teremtett bennünket, viszont csak azért szerethetünk, mert a teremtéstől fogva szabadok vagyunk. A nagy küzdelem főként amiatt dúl olyan hevességgel a világon, amit az emberek kezdtek és most is kezdenek ezzel a szent és igen drága ajándékkal, a szabadsággal. A szabadság igazi árára a kereszt mutat rá! Amint a héten is láttuk, az evangélium hallatán némelyek megtértek és Jézusnak adták a szívüket, mások azonban meggyilkolták az üzenet átadóját. A szabadság drága kincs, ajándék, de jól meg kell gondolnunk, hogyan élünk vele!

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. **Az Újszövetség kiemeli, hogy Krisztusban egyek vagyunk. Óriási jelentőségű gondolat, forradalmi is volt a maga korában. Sajnos azonban még most, a XXI. században is a legszörnyűbb bajok közé számít az etnikai, faji és nemzeti előítélet. Csak Isten látja teljes egészében, hogy mi minden történt ezek miatt. Tudjuk, hogy erre kell számítanunk a világban, de mi a helyzet az egyházzal vagy akár a saját gyülekezetünkkel? Hogyan mutatkozik meg ez a kérdés? Miért áll éles ellentétben az előítélet az evangélium legalapvetőbb tanításával?**
2. **Vajon hogyan fogadjuk a Szentlélek meggyőző erejét, amikor éppen érezzük? Valójában az ember szívében dúl a nagy küzdelem. A Lélek szavára hogyan válaszolunk, milyen döntéseket hozunk? Ezek szerint kinek az oldalán állunk?**

TÚRMEZEI ERZSÉBET: PÜNKÖSD UTÁN

Pünkösd előtt – sóvárgás titkos mélye.
Pünkösd előtt – ígéretek zenéje.
Pünkösd előtt – esedezés, esengés.
Pünkösd előtt – halk hajnali derengés.
Pünkösd előtt – szent vágyak mozdulása.
Pünkösd előtt – koldusszív tárulása.
Csendesen várni – várni, hinni, kérni!
Aztán – boldog pünkösd utánba érni!

S pünkösd után – szent égi erőt-vetten,
pünkösd után – Lélekkel telítetten,
pünkösd után – bátor tanúvá lenni,
pünkösd után – szolgálni, égni, tenni,
pünkösd után – régit kárnak ítélni,
Krisztusnak élni és másoknak élni,
minden mennyei kincset elfogadni,
és pünkösd után – adni, adni, adni!